

De cruciale rol van samenwerking in het innoveren van kinderopvang en tewerkstelling.

Over hoe praktijkpartners onderzoekers ondersteunen en andersom

Het PACE (*Providing Access to Childcare and Employment*) project is een INTERREG 2-Zeeën project dat uitgevoerd wordt door 13 partners in vier Europese lidstaten (België, Nederland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk). Het project loopt van 2016 tot 2020. Het voornaamste doel van dit project is om kinderopvang en werk toegankelijker

te maken voor kwetsbare gezinnen, door meer in te zetten op flexibele en occasionele kinderopvang en vanuit kinderopvang begeleiding naar (duurzaam) werk te voorzien. Op negen plaatsen binnen de 2 Zeeën regio wordt er geëxperimenteerd met nieuwe vormen van flexibele en occasionele kinderopvang. Zo werkte de stad Gent een pop-up kinderopvang concept uit, en installeerde de stad Mechelen een kinderdagverblijf dat volledig occasioneel werkt: er is geen wachtlijst, ouders kunnen gedurende korte periodes gebruik maken van kinderopvang (bijv. terwijl ze een opleiding volgen) en kunnen hun kind brengen en halen op de uren die voor hen passen. Aan het project werken er ook vijf onderzoekers van de Arteveldehogeschool (Gent) en de Karel de Grote (KdG) hogeschool (Antwerpen) mee. Hun rol is onder andere om de PACE praktijken te documenteren, de partners te ondersteunen in reflectie en het ontwikkelen van een gemeenschappelijk denk- en actiekader en het coachen van de kinderbegeleiders in twee van de settings (Turnhout en Mechelen, door KdG). Tijdens het eerste projectjaar verrichtten we ook onderzoek naar de noden van kwetsbare ouders t.a.v. kinderopvang. Hieruit kwam duidelijk naar voren dat kwetsbare ouders formele (betaalbaarheid, bereikbaarheid, beschikbaarheid) en informele (betrouwbaarheid, bekendheid) drempels ervaren t.a.v. kinderopvang en dat het voor kwetsbare gezinnen die een opleiding willen volgen of aan het werk willen gaan en vaker onregelmatige of onvoorspelbare werkuren hebben, moeilijk is om werk en kinderopvang te combineren.

In de context van een groot internationaal project is de samenwerking tussen onderzoeks- en praktijkpartners uitdagend, cruciaal en noodzakelijk. Het project is resultaatgericht maar vraagt tegelijkertijd ook onderzoeksmatige onderbouwing en opvolging. De contexten van de verschillende praktijkpartners in het project zijn zo divers, dat het in dit project voor onder-

zoekers vaak niet mogelijk is om te werken met gestandaardiseerd materiaal, of het nu gaat om vragenlijsten, interviewrichtlijnen of focusgroepen met beleidsmakers. In de eerste maanden van het project was dit voor mij als onderzoeker nog niet meteen duidelijk. Ik herinner me dat we een vragenlijst afnamen die polste naar de beginsituatie

rond kinderopvang en tewerkstelling in de verschillende landen, waarbij er al snel misverstanden opdoken rond wat voor ons de meest eenvoudige concepten leken, zoals "kinderopvang" (childcare), "ouderbetrokkenheid" of "vrijwilligerswerk". Wij als onderzoekers kregen dankzij uitgebreide studiebezoeken die we in de tweede helft van het eerste projectjaar aflegden pas echt zicht op de diversiteit in praktijken, kaders, visie, wetgeving, ... van de verschillende partners. We zijn die diversiteit nooit meer uit het oog verloren en werken sindsdien zo nauw mogelijk samen met de praktijkpartners bij alle onderzoeksactiviteiten die volgden. Zo toetsen we verslagen rond regelgeving lokaal af in de verschillende landen, werken we samen met praktijkpartners in het opstellen van vragenlijsten, nemen we de tijd om mogelijks tot verwarring en misverstanden leidende concepten uit te klaren, en gebruiken we aangepaste vragen en voorbeelden bij interviews en focusgroepen in de verschillende landen. De inbreng en ondersteuning van praktijkpartners is voor ons als onderzoekers zeer waardevol in onze activiteiten, zowel bij het verduidelijken en verlevendigen van concepten en kaders, als bij het vertalen tijdens interviews en focusgroepen. Omgekeerd kunnen wij, vanuit een brede en genuanceerde blik op hoe er in de 2 Zeeënregio omgegaan wordt met kinderopvang en tewerkstelling, de partners inspireren om anders naar hun eigen praktijk te kijken en te leren van elkaar. Door het blijvend zoeken naar verbinding, ieder vanuit zijn eigen context en sterktes, kunnen we een sterk project realiseren waarin alle partners, crossborder, leren van elkaar.

ONDERZOEKERS: An Raes en Tim Vanden Hende (Pedagogie van het jonge kind), Tim Van Hove en Katrien Vandenbosch (Sociaal Werk)

ONDERZOEKERS KAREL DE GROTE HOGESCHOOL: An Piessens en Dietlinde Willockx (Pedagogie van het jonge kind)

>>> Te raadplegen via <https://www.interreg2seas.eu/nl/pace>